

Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**

Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres

Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Ons kenmerk

DGAN-PAV / 15167835

Uw kenmerk

2015Z21688

Datum 9 december 2015
Betreft Beantwoording vragen over het overdragen van de
melkveefosfaatreferentie aan opvolgers in de eerste, tweede of derde
graad en wijzigen van de rechtsvorm van de onderneming

Geachte Voorzitter,

Hierbij stuur ik u de antwoorden op vragen die op 17 november 2015 onder
nummer 2015Z21688 zijn gesteld door het lid Geurts (CDA) over het overdragen
van de melkveefosfaatreferentie aan opvolgers in de eerste, tweede of derde
graad en wijzigen van de rechtsvorm van de onderneming.

1

Deelt u de mening dat de melkveefosfaatreferentie overdraagbaar dient te zijn
aan opvolgers in de eerste, tweede of de derde graad, zoals met het amendement
Geurts (Kamerstuk 33 979, nr. 59) is vastgelegd in de melkveewet?

Antwoord

Ja. In artikel 21a, vijfde lid, van de Meststoffenwet is inderdaad bepaald dat de
melkveefosfaatreferentie kan worden overgedragen aan een landbouwer waarmee
bloed- of aanverwantschap in de eerste, tweede of derde graad bestaat voor het
bedrijf waarvoor de melkveefosfaatreferentie is afgegeven.

2

Deelt u de mening dat de melkveefosfaatreferentie niet verloren moet gaan bij het
wijzigen van de rechtsvorm van een bedrijf dat wordt voortgezet op dezelfde
locatie door een familielid in de eerste, tweede of derde graad? Zo nee, waarom
niet?

Antwoord

Nee. De wet bepaalt dat de melkveefosfaatreferentie kan worden overgedragen
aan een landbouwer waarmee bloed- of aanverwantschap in de eerste, tweede of
derde graad bestaat. Bij overdracht van een natuurlijk persoon aan een
rechtspersoon is geen sprake van bloed- of aanverwantschap. Overdracht aan een
persoon waarmee deze verwantschap bestaat is wel mogelijk, evenals inbreng in
bijvoorbeeld een maatschap, een in de landbouw veel gebruikte
samenwerkingsvorm, met een persoon waarmee deze verwantschap bestaat.

3

Deelt u de mening dat de verandering van rechtsvorm niks verandert aan de fysieke werkelijkheid van het bedrijf op een bepaalde locatie?

Antwoord

Ja. De keuze voor het gebruik van een rechtspersoon en de keuze voor een specifieke rechtsvorm heeft echter wel juridische consequenties.

4

Kunt u toelichten waarom de rechtsvorm van een bedrijf niet gewijzigd kan worden met behoud van de melkveefosfaatreferentie? Welk doel dient deze beperking?

Antwoord

De melkveefosfaatreferentie is geïntroduceerd om relatief intensieve bedrijven te beschermen tegen de noodzaak om met ingang van 1 januari 2015 een reeds bestaand fosfaatoverschot volledig te verwerken. Zonder melkveefosfaatreferentie hadden bedrijven dit wel moeten doen. Nieuwe bedrijven die na 2013 starten dienen het melkveefosfaatoverschot volledig te verwerken.

Zoals aangegeven in de memorie van toelichting bij het Wetsvoorstel Verantwoorde groei melkveehouderij (Kamerstuk 33979, nr. 3) was een van de overwegingen voor het beperken van de overdraagbaarheid tot in eerste instantie bloed- en aanverwanten in eerste graad, bij amendement Geurts gewijzigd in bloed- en aanverwanten in eerste, tweede of derde graad, dat het in de loop van de tijd afnemen van het totaal aan melkveefosfaatreferenties bijdraagt aan het vergroten van de grondgebondenheid van de melkveehouderij en een meer verantwoorde afzet van mest. Verruimen van de mogelijkheid om de melkveefosfaatreferentie over te dragen naar derden zou hier haaks op staan. Overdraagbaar maken van de melkveefosfaatreferentie zou ook betekenen dat relatief intensieve bedrijven zouden worden beloond met (waardevolle) verhandelbare rechten. Dit zou ook in staatssteun hebben geresulteerd, waarvan onduidelijk is of deze geoorloofd zou zijn.

5

Bent u bereid om te kijken hoe bij overdracht binnen de eerste, tweede en derde graad er ook voor de jonge opvolgers gekozen kan worden voor een voor de familie passende rechtsvorm? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

De wet regelt dat bestaande bedrijven die een melkveefosfaatreferentie hebben ontvangen kunnen worden voortgezet door bloed- en aanverwanten. De melkveefosfaatreferentie kan dus direct worden overgedragen aan een bloed- of aanverwant tot en met de derde graad of via inbreng in bijvoorbeeld een maatschap of een vennootschap onder firma (vof) met een bloed- of aanverwant tot en met de derde graad. Indien het bedrijf overgaat naar een andere persoon of rechtspersoon, kan de melkveefosfaatreferentie niet worden overgedragen.

Het staat jonge opvolgers uiteraard vrij om te zoeken naar een passende rechtsvorm; zij dienen er wel rekening mee te houden dat de melkveefosfaatreferentie niet in alle gevallen behouden zal blijven.

6

Valt het wijzigen van de rechtsvorm bij familieovername aan te merken als bijzondere situatie waarvoor een oplossing gevonden dient te worden, zoals u aangaf tijdens het debat op 13 november 2014?

Antwoord

De wet biedt voldoende ruimte om bij overdracht van het bedrijf aan een familielid deze overdracht zodanig vorm te geven dat de melkveefosfaatreferentie behouden kan blijven. Zoals in antwoord op voorgaande vragen is aangegeven is dat het geval bij de vorming van bijvoorbeeld een maatschap of vennootschap onder firma, met een bloed- of aanverwant tot en met de derde graad.

7

Kunt u aangeven, gezien het voornemen van het kabinet om fosfaatrechten in te voeren, hoe dit zich verhoudt tot het verbod op staatssteun met het oog op de eerdere discussie over staatssteun en het invoeren van de melkveefosfaatreferentie?

Antwoord

Staatssteun is ook bij de introductie van fosfaatrechten een aandachtspunt. Bij de introductie van de fosfaatrechten zal worden geborgd dat van staatssteun geen sprake is of dat het zal gaan om geoorloofde steun. Dit is ook geantwoord op een soortgelijke vraag van de leden van de CDA-fractie (Kamerstuk II 2015/16, 33 979, nr. 100).

8

Is het kabinet bereid om te kijken hoe de overdracht van de melkveefosfaatreferentie naar derden verruimd zou kunnen worden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Nee, vanwege de redenen zoals deze in de antwoorden op de voorgaande vragen en dan met name in het antwoord op vraag 4 zijn gegeven.

(w.g.) Martijn van Dam
Staatssecretaris van Economische Zaken